

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการถ่ายทอดความรู้โดยวัฒนธรรมท้องถิ่น และการเรียนรู้ของเยาวชนรุ่นใหม่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเพื่อวิเคราะห์เชื่อมโยงบทเรียน ที่เป็นแบบอย่างที่ดีของการถ่ายทอดความรู้โดยวัฒนธรรมท้องถิ่นและการเรียนรู้ของเยาวชนรุ่นใหม่ ซึ่ง ประชากรเป็นจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนจำนวน 11 จังหวัด โดยได้ทำการสุ่มตัวอย่าง เป็นจังหวัด ตามกลุ่มเศรษฐกิจด้วยการแบ่งของการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการได้จังหวัดตัวแทน 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดหนองบัวลำภู และจังหวัดกาฬสินธุ์ จากนั้นสุ่มเขตพื้นที่ การศึกษาในแต่ละจังหวัด โดยการสุ่มอย่างง่าย ได้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 และ โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงโดยเป็น โรงเรียนในเขตเทศบาลและนอกเขต เทศบาล จังหวัดละ 2 โรงเรียน กระบวนการในการวิจัยเป็นกรณีศึกษาจากนักเรียนโรงเรียนละ 6 กรณี ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ในกลุ่มผู้ให้ข้อมูล (Key informants) ได้แก่ ผู้ปกครอง นักเรียน และครูผู้สอน เครื่องมือที่ใช้การวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ บริบททั่วไป และกรอบสัมภาษณ์เจาะลึกเพื่อศึกษารายกรณี พร้อมทั้งอุปกรณ์ในการบันทึกเสียง

ผลการวิจัย พบว่า 1) กระบวนการถ่ายทอดความรู้โดยวัฒนธรรมท้องถิ่นและการเรียนรู้ ของเยาวชนรุ่นใหม่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ลักษณะการถ่ายทอดที่เป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นการเรียนรู้การทำมาหากิน การเกษตร งานหัตถกรรม ศิลปะ ดนตรี เขาชนได้รับ การเรียนรู้ ผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการที่ภูมิปัญญาชาวบ้านมาถ่ายทอดโดยตรงแก่นักเรียนและลักษณะ ของการถ่ายทอดที่เป็นนามธรรมเชิงปรัชญา เป็นการถ่ายทอดตามวิถีทางแห่งการดำเนินชีวิต ซึ่งทุก คราวเรือนจะปลูกฝังหรือถ่ายทอดให้เยาวชนด้วยกระบวนการเรียนรู้ผ่านปฏิบัติตามแบบอย่าง การ ดำรงชีวิตในครอบครัวและสังคม การได้พูดคุยกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ใหญ่ในชุมชน การเรียนรู้ จากการสังเกตต้นแบบในชุมชน ซึ่งในระบบโรงเรียนการถ่ายทอดในเชิงปรัชญาจะถูกสอดแทรกใน บทเรียนเป็นหลัก ทั้งการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ การฝึกให้นักเรียนมี ความรู้คู่คุณภาพ รวมถึงการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีหรือจารีตที่ฝังงมในสังคมไปพร้อมกัน และ ภาพสะท้อนที่สำคัญคือ ระบบของการถ่ายทอดความรู้ดังกล่าวเป็นฐานทางวัฒนธรรมให้เยาวชนเคารพ เชื่อฟังผู้อาวุโสกว่า ถึงแม้ว่าไม่ใช่พ่อแม่ผู้ปกครองหรือครูอาจารย์ การยึดมั่นบนฐานของประเพณี วัฒนธรรมดั้งเดิม กระบวนการขัดเกลาที่บ้าน และกระบวนการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนที่ เกื้อหนุนเติมเต็มปลูกฝังเยาวชนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้คู่คุณธรรม พร้อมทั้งมีความรักและศรัทธา ในท้องถิ่นของตนเองเป็นอย่างดี

This study aims to investigate knowledge transfer based on local culture and learning among young generation in the Northeast, Thailand and analyze lesson learned for best practice. Population were provinces in the upper Northeastern region. The provinces were included as samples based on the economical province group under the integrated administrative system. These provinces were Khon Kaen, Nong Bua Lumphu and Kalasin. Simple random sampling was used to select three educational service area from the three provinces. Service area 5, 1 and 2 were included from Khon Kaen, Nong Bua Lumphu and Kalasin provinces respectively. Purposive sampling was used to select two schools from each educational service area, one inside and one outside of the municipal area. Six case studies were used for data collection. The in-depth interview was used among key informants; parents/guardians, students and teachers. Research instruments included an interview form for background information and framework for in-depth interview in six case studies. The Findings: It was found that knowledge transfer based on local culture and learning of young generation in the Northeast consisted of concrete learning such as occupation i.e agricultural work, handicraft, arts and music. Youth also received experiences from extra-curricula activities by learning directly from invited local wisdom. In addition, the knowledge being transferred was presented through philosophical concepts in abstract style. This kind of knowledge was transferred through ways of life. In every case, children were inculcated in their household through modeling of adults in their environment. Children also observed from people in their communities. As for school, this kind of knowledge transfer was integrated into school curriculum. Self-sufficiency economy was also used in learning organization. The curriculum integrated knowledge and quality, inherited culture and social morals. These approaches transfer which act as a safety-net for students to practice showing respect for adults, and listening to their seniors based on the local culture, socialization process from home, educational management in schools that encourage students to have knowledge and virtue as well as caring and respecting for their communities.